

Esther Cornegé-Blokland

voorzitter NVKG

LATEN WE DE KAT OP TAFEL ZETTEN

De zorgvraag en de druk op de zorg nemen de komende jaren sterk toe met als piek een dubbele vergrijzing in 2040. Dit leidt tot toenemende en complexere zorgvragen. Steeds meer ouderen blijven langer thuis wonen, zelfs wanneer zij te maken krijgen met een toenemende kwetsbaarheid op sociaal, verpleegkundig en medisch vlak. Tegelijkertijd worden we geconfronteerd met een groeiend tekort aan personeel in elke sector van de zorg. De vraag is: hoe pakken we deze uitdagingen gezamenlijk aan? Nu is het hét moment om samen de regie over deze toekomst te nemen.

Liderschap in uitdagende omstandigheden

Een inspirerend voorbeeld van leiderschap in uitdagende omstandigheden zag ik bij Attendo, een verzorgings- en verpleeghuisorganisatie in Helsinki. Onder leiding van CEO Virpi Holmqvist, is deze organisatie in drie jaar tijd van de een na

slechtste werkgever van verpleeghuisorganisaties van Finland naar de tweede beste werkgever gegaan. Hoe dan? Als je het mij vraagt door een uitstekend voorbeeld van dienend leiderschap. Virpi Homqvist heeft echt gekozen om de groei en het welzijn van de medewerkers van Attendo voorop te zetten. Door te luisteren, compli-

menten te geven, dankbaarheid te uiten, aan te moedigen en aan te spreken. Hun hogere ambitie was om de best gewaardeerde en aantrekkelijkste organisatie in hun branche te worden. Met de cliënt en voor de cliënt, want door goed voor de medewerker te zorgen werd de kwaliteit van zorg voor de ouderen ook beter.

De kat op tafel

Het Finse gezegde “Nostaa kissa pöydälle”, dat vrij vertaald wordt als “de kat op de tafel zetten”, verwijst naar het ter sprake brengen van onderwerpen die ongemakkelijk kunnen zijn om te bespreken, maar besproken moeten worden. Attendo heeft honderden speelgoedkatten aangeschaft en deze verdeeld over alle units binnen de ouderenzorgorganisatie.

Tijdens gesprekken tussen medewerkers en leidinggevenden of onder medewerkers zelf, als een vorm van steun bij het aanpakken van moeilijke onderwerpen, stond deze kat op tafel. Dit heeft een enorme boost aan de cultuurverbetering binnen Attendo gegeven. Medewerkers voelen zich nu meer gesteund om zich kwetsbaar op te stellen en zaken open en eerlijk te bespreken, met als doel de werkom-

standigheden en uiteindelijk de zorg voor ouderen te verbeteren.

Deltaplan

Maatschappelijk gezien zou het ook goed zijn als ‘de kat op tafel wordt gezet’ bij het bespreekbaar maken van de dubbele vergrijzing en alle uitdagingen en kansen die dat met zich meebrengt. We hebben dit al zo lang zien aankomen en jarenlang is de kat niet op tafel gezet. Recentelijk is er gelukkig meer media-aandacht voor gekomen, zoals de tv- en podcastserie ‘De Toekomst is Grijs’ van Omroep MAX, die het onderwerp toegankelijk maakt voor een breed publiek. Niettemin is er een dringende behoefte aan een omvangrijke strategische aanpak, vergelijkbaar met een Deltaplan, om de complexiteit van de dubbele vergrijzing effectief aan te pakken. Zo’n plan zou zich moeten richten op het adresseren van de uitdagingen en het optimaal benutten van de kansen die deze verschuiving biedt, met als doel de zorgsector en de samenleving als geheel te versterken.

Aantrekkelijke werkplek

Voor grote maatschappelijke veranderingen hebben we veel partijen nodig, maar als bestuurders in de zorg hebben we wel direct invloed op het volgende: In een tijd waarin we staan voor een uitdaging van groeiende zorgvraag en toenemende personeelstekorten is het belangrijk om het vak aantrekkelijk te houden. Zowel voor het personeel dat al in de zorg werkt, als voor het aantrekken van nieuw personeel. Het benadrukken van de ontwikkeling en het welzijn van medewerkers, zoals Attendo succesvol heeft gedemonstreerd, kan een leidraad bieden voor alle zorginstellingen. Door een omgeving te creëren waarin medewerkers zich gewaardeerd voelen en kansen krijgen voor persoonlijke en professionele groei, kunnen we de zorg als aantrekkelijke werkplek positioneren. ○

“In een tijd waarin we staan voor een uitdaging van groeiende zorgvraag en toenemende personeelstekorten is het belangrijk om het vak aantrekkelijk te houden.”

